

Náležitosti dokazování

Skutkovým zjištěním, které nemá oporu v provedeném dokazování, je výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., kdy soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, popřípadě kdy soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo kdy v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti je logický rozpor.

Skutkovým zjištěním, které nemá oporu v provedeném dokazování, je výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., kdy soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, popřípadě kdy soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo kdy v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti je logický rozpor.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 590/2001, ze dne 14.3.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce F. P., zastoupeného advokátem, proti žalovanému V. J., zastoupenému advokátem, o 94. 632,- Kč, vedené u Okresního soudu v Blansku pod sp.zn. 3 C 936/95, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25.února 2000 č.j. 15 Co 77/97-34, tak, že rozsudek krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal, aby mu žalovaný zaplatil 94. 632,- Kč. Žalobu odůvodnil tím, že na základě dohody o změně sjednaných pracovních podmínek ze dne 8. 6. 1995 bylo dohodnuto, že mu žalovaný zaplatí za každou dohodnutou zakázku pro jeho „firmu“ částku odpovídající sedmi procentům ze sjednané celkové ceny zakázky. Po uzavření této dohody žalobce sjednal pro žalovaného uzavření dvou zakázek se zákazníkem s.p. D., o.z. G. D. R., v celkové hodnotě 1,351.886,- Kč. Žalovaný však odměnu odpovídající „7 % ze sjednaného díla, tedy částku 94. 632,- Kč“, odmítá vyplatit.

Okresní soud v Blansku rozsudkem ze dne 26. 11. 1996 č.j. 3 C 936/95-18, žalobu zamítl a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 10.950,- Kč „na účet právní zástupkyně žalovaného“. Na základě „gramatického výkladu dohody o změně mzdových a pracovních

podmínek“ ze dne 8. 6. 1995 dospěl soud prvního stupně k závěru, že domluvenou zakázkou ve smyslu této dohody je třeba rozumět takovou zakázku, kdy jednání samotného žalobce vede k uzavření smlouvy o zakázce. V posuzované věci je nepochybné, že žalobce navázal první kontakt se zákazníkem, na jehož základě se žalovaný zúčastnil výběrového řízení a teprve toto výběrové řízení, a nikoliv jednání žalobce, ve svém důsledku vedlo k uzavření smlouvy o zakázce. Protože dohoda neobsahuje žádné ujednání o odměně za navázání kontaktu se zákazníkem vedoucím k uzavření smlouvy o zakázce, nárok na vyplacení požadované odměny žalobci nevznikl.

K odvolání žalobce Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 25. 2. 2000, čj. 15 Co 77/97-34, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalovanému uložil, aby zaplatil žalobci 94.632,- Kč, a aby mu zaplatil na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 10.880,- Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení 6.400,- Kč, v obou případech k rukám jeho zástupce. Odvolací soud dospěl k závěru, že účastníci sjednali platnou dohodu o procentní výši pohyblivé složky mzdy ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. [1/1992](#) Sb. Podle názoru odvolacího soudu „v žádném případě nelze setrvat pouze u závěru, že žalobce navázal se zákazníkem první kontakt“, neboť „průběžně v rozsahu svých pracovních oprávnění se zákazníkem jednal“, dojednával všechny podmínky smlouvy a „žalovaný se pak zúčastnil závěrečného jednání, při němž byla smlouva podepsána“. Odvolací soud zdůraznil, že sjednaných 7% odměny z celkové ceny zakázky za každou domluvenou zakázku „náleželo za činnost vedoucí k uzavření smlouvy nikoliv za podpis smlouvy samotné“. Protože účastníci „sjednali platnou dohodu o procentní výši pohyblivé složky mzdy (§ 4 odst. 1 zákona č. 1/1992 Sb)“ a žalobce „vykonal činnost předpokládanou v dohodě“, náleží mu „příslušná část mzdy za tuto práci“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání „z důvodu uvedeného v ust. § 241 odst. 3 písm. c) a písm. d) o.s.ř.“. „Domluvená zakázka podle ustanovení písm. a) Dohody o změně mzdových a pracovních podmínek ze dne 8. 6. 1995“ podle názoru žalovaného „znamená, že žalobce svou činností vytvoří takovou situaci, kdy lze s ohledem na předcházející jednání s jistotou očekávat, že návrh žalobce na uzavření smlouvy o zakázce bude potenciálním zákazníkem beze změn přijat“; musí být tedy dány všechny předpoklady potřebné k uzavření smlouvy, včetně souhlasu žalovaného s dohodnutými podmínkami zakázky. Aby byly splněny podmínky pro vznik nároku na odměnu podle uvedené dohody, musí dojít k uzavření smlouvy s potenciálním zákazníkem - jak žalovaný dovozoval - „pouze v důsledku činnosti žalobce, všechny podmínky pro uzavření smlouvy musí být vytvořeny pouze činností žalobce“. V posuzované věci však mezi jednáním žalobce o uzavření smlouvy mezi žalovaným a s.p. D., o.z. G. D. R., chybí příčinná souvislost, neboť žalobce v daném případě vytvořil podmínky pouze pro to, aby se žalovaný mohl zúčastnit výběrového řízení, a umožnil žalovanému, aby mohl potenciálnímu zákazníkovi prezentovat nabídku svých služeb podle podmínek vypsánoho výběrového řízení. V důsledku činnosti žalobce se tedy žalovaný stal pouze jedním ze tří subjektů, kteří se ucházeli o zakázku, a teprve na základě výsledků výběrového řízení s.p. D., o.z. G. D. R. vyzval žalovaného k předložení návrhu na uzavření smlouvy. Na rozhodnutí s.p. D., o.z. G. D. R. zadat zakázku žalovanému neměla vliv činnost žalovaného, neboť smlouva o zakázce byla uzavřena až na základě návrhu, který zákazníkovi předložil žalovaný. Žalovaný navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen „o.s.ř.“ (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony); po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že jde o rozsudek,

proti kterému je podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

I když žalovaný uvedl, že podává dovolání „z důvodu uvedeného v ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) a d) o.s.ř.“, z obsahu samotného dovolání (z vyličení důvodů dovolání) vyplývá, že nenapadá právní posouzení věci odvolacím soudem, ale že podrobuje kritice skutková zjištění odvolacího soudu. Podstatou jeho námitek je, že nesouhlasí s tím, jak odvolací soud hodnotil provedené důkazy a k jakým skutkovým závěrům z provedených důkazů dospěl. Žalovaný současně vychází z odlišných skutkových závěrů než odvolací soud (činí z provedených důkazů vlastní skutkový závěr a na něm pak buduje i své vlastní a od odvolacího soudu odlišné právní posouzení věci). Tím, že žalovaný na odlišných skutkových závěrech buduje odlišný právní názor na věc, nezpochybňuje právní posouzení věci odvolacím soudem, ale skutková zjištění, která byla pro právní posouzení věci odvolacím soudem rozhodující; uplatňuje tedy dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. Protože dovolací důvod se neposuzuje jen podle toho, jak jej účastník označuje, ale především podle svého obsahu (srov. též § 41 odst. 2 o.s.ř.), dovolací soud přezkoumal rozsudek odvolacího soudu s ohledem na obsah dovolání z hlediska dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 1/1992 o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků, zaměstnanci přísluší za vykonanou práci mzda. Podle ustanovení § 4 odst. 3 cit. zákona, mzda se především sjednává v pracovní smlouvě nebo v jiné smlouvě nebo v kolektivní smlouvě.

Závěr o tom, že mzda ve výši „7% ze sjednané celkové ceny zakázky za každou domluvenou zakázku náležela za činnost vedoucí k uzavření smlouvy, nikoli za podpis smlouvy samotné“ a že „tuto činnost žalobce nepochybně ve vztahu k obchodní smlouvě se státním podnikem D. vykonal“, představuje skutkové zjištění soudu. Jedná se o výsledek dokazování (hodnocení důkazů), při němž soud hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, a přihlíží přitom pečlivě ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (srov. § 132 o.s.ř.).

Podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o.s.ř. lze dovolání odůvodnit tím, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení považovat výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplynuly ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti je logický rozpor, nebo který odporuje ustanovení § 133 až § 135 o.s.ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. Provedeným dokazováním je třeba rozumět jak dokazování provedené u soudu prvního stupně, tak i dokazování u soudu odvolacího.

Z odůvodnění napadeného rozsudku odvolacího soudu a z obsahu spisu vyplývá, že při zjišťování obsahu dohody ze dne 8.6.1995, ze které žalobce odvozuje požadované plnění, vzal odvolací soud v úvahu pouze vyjádření účastníků řízení uvádějící v obecné poloze jejich představy o rozsahu povinností žalobce, jejichž splnění je předpokladem pro vznik sjednaného mzdového nároku, a že podkladem pro závěr, že „žalobce dojednával všechny podmínky smlouvy“, byla odvolacímu soudu zpráva s.p. D. D. R. ze dne 4.10.1996. Vycházejí ze závěru, že „oba chápali obsah dohody o změně mzdových podmínek z 8.6.1995 shodně“, a že „žalobce vykonal činnost předpokládanou v dohodě“, odvolací soud dovedl, že žalobci „náležela příslušná část mzdy za tuto práci“. Takovéto hodnocení důkazů však nelze považovat za odpovídající zákonu. Odvolací soud totiž nehodnotil všechny důkazy provedené v řízení u soudu prvního stupně a v řízení odvolacím, které se vztahovaly k rozhodné skutkové otázce (každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti), nýbrž jen okolnosti svědčící ve prospěch zaujatého závěru. Do procesu hodnocení důkazů nezahrnul skutečnosti, které uvedenému skutkovému závěru odvolacího soudu odporují, a s těmito důkazy se nevypořádal. Jedná se zejména o zhodnocení zjištění ve vzájemné časové souvislosti, že žalobce „průběžně se zákazníkem v rozsahu svých pracovních oprávnění jednal“ a že „dojednával všechny podmínky smlouvy“ s tím, ve kterém období tak činil. Proto bylo zapotřebí náležitě se vypořádat především se skutečnostmi vyplývajícími ze zprávy D. s.p., odštěpný závod G. D. R. ze dne 4.10.1996, že „provádění oprav kotlů od výrobce S. n.p. B.“ žalobce nabídl „v období březen – duben 1995“ a že ve vyhlášeném výběrovém řízení byla nabídka na provedení oprav „f. I. – J.“ zákazníkovi předložena dne 31.5.1995 na jedné straně, a jaký význam má vzhledem k tomu skutečnost, že „Dohoda o změně mzdových a pracovních podmínek“ byla účastníky sjednána až následně dne 8.6.1995 a že se v ní žalovaný zavázal vyplatit žalobci odměnu teprve „počínaje dnem 1. června 1995“. Skutkové zjištění, že oba účastníci „chápali obsah dohody o změně mzdových podmínek z 8.6.1995 shodně“ a že žalobce vykonal činnost „předpokládanou“ v dohodě, jako výsledek takto vadného hodnocení důkazů soudem, neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., a rozhodnutí soudu založené na takovém skutkovém zjištění proto nemá oporu v provedeném dokazování.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný; Nejvyšší soud České republiky jej proto zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, část věty za středníkem, § 243b odst. 2, věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Blankosměnka](#)
- [Nájem](#)
- [Ochrana osobnosti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušování řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)